

studiegids 2011/2012

opleiding docent beeldende kunst en vormgeving
Fontys Academie voor Beeldende Vorming

interactief: gebruik de bladwijzers in de linkerkolom van de pdf-reader om te navigeren.
Bovendien kun je op sommige bladzijden doorklikken voor een vervolg.

inhoudsopgave

interactief: gebruik de bladwijzers in de linkerkolom van de pdf-reader om te navigeren. Bovendien kun je op sommige bladzijden doorklikken voor een vervolg.

- § 1   **inleiding**
- § 2   **visie van de ABV**
- § 3   **zwart, wit en grijs in de onderwijsvernieuwing**
- § 4   **schematisch overzicht van het curriculum**
- § 5   **beknopt overzicht vakinhouden**
- § 6   **jaaroverzicht 2011-2012**
- § 7   **competenties**
- § 8   **studieloopbaanbegeleiding**
- § 9   **toetskalender**
- § 10   **digitaal portfolio**
- § 11   **propedeuse**
- § 12   **hoofdfase**
- § 13   **afstudeerfase**
- § 14   **deeltijdstudie en het duaal traject**
- § 15   **bijlagen:**
  - 1. overzicht competenties en gedragsindicatoren
  - 2. periodenoverzicht, zoals bekend in september 2011
  - 3. overzicht onderwijstheorie en stage
  - 4. voorbeeld protocol domeinbeoordelingen
  - 5. voorbeeld protocol competentie-examen
  - 6. overzicht verdeling studiepunten per studiefase [concept]
  - 7. format afstudeerplan 'normaal'
  - 8. format afstudeerplan 'pilot'
  - 9. contract 'pilot afstuderen nieuwe stijl'
  - 10. inhoud duaal traject

§ 1   inleiding

Het curriculum van de ABV is voortdurend in ontwikkeling. Deze studiegids geeft daarom zoveel mogelijk algemene beschrijvingen, de precieze opdrachten voor een bepaalde periode kun je er dus niet in lezen. Daarvoor verwijzen we je naar de uitgeschreven opdrachten, die je aan het begin van een periode van individuele docenten zult ontvangen. Je baseert je studiekeuzes doorgaans op deze individuele opdrachten.

§ 2   visie van de ABV op het beeldend onderwijs

De visie van de Fontys Academie voor Beeldende Vorming op het aldaar verstrekte beeldend onderwijs gaat uit van zoveel mogelijk samenhang tussen de verschillende onderdelen van het curriculum. Dit curriculum is verdeeld in drie grote domeinen: de beeldende praktijkstudie, de theorie der kunsten in historisch en beschouwelijk perspectief, en het domein van de onderwijstheorie en stage. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan een duidelijke verhouding tussen ABV en de haar omringende werkelijkheid. De school wil geen in zichzelf besloten studiegemeenschap vormen.

De ABV kent ten behoeve van curriculum- en visieontwikkeling een zgn. 'klankbordgroep', bestaande uit geledingen van coördinatoren, docenten en studenten. Deze klankbordgroep komt een aantal malen per jaar bij elkaar. De bijeenkomsten van de studiejaar 2009 tot 2012 staan in het teken van een verregaande herinrichting van het curriculum en het gewenste kennisvolume. Meer informatie hierover is te vinden in de notities 'Een curriculum zonder vakken' en de daarvan afgeleide documenten.

Het onderwijs op de ABV is 'competentiegericht', met in het curriculum inhoudelijke en organisatorische keuzemomenten, opdat de student invloed heeft op het te volgen studietraject en dit deels zelfstandig vormgeeft.

§ 3   zwart, wit en grijs in de onderwijsvernieuwing

De lessen- en activiteitscycli van de ABV worden sinds 2010 - zeker waar het de beeldende praktijk betreft - onderscheiden in zgn 'zwarte', 'grijze' en 'witte' eenheden. Zowel binnen de duur van een les, als binnen de duur van een semester. Nadat vorig studiejaar de propedeusegroep met deze terminologie heeft kennis gemaakt, is thans de hoofdfase aan de beurt.

De 'zwarte' activiteiten betreffen de instructieve en/of collegeachtige lesvormen, die voor elke student een gelijklopende inhoud hebben; de 'grijze' activiteit vraagt een onderzoekende houding van de student, die op zoek gaat naar een individueel antwoord op een door de docent gestelde vraag; bij de 'witte' activiteit ligt het initiatief volledig bij de student, de docent stuurt bij, indien noodzakelijk. Het is de bedoeling dat in de toekomst een verticale organisatie van studenten [van alle leerjaren] binnen dit systeem mogelijk wordt gemaakt.

Eveneens sinds 2010 is de afstudeerfase aan verandering onderhevig. In het huidig studiejaar loopt een pilot 'afstuderen nieuwe stijl'. Daaraan wordt door een beperkte groep studenten deelgenomen. Bedoeling van de pilot is de afronding van de studie nog meer toe te snijden op de individuele behoefte en voorkeur van de student. Voor meer informatie, zie [bijlage 8 en 9](#).

De pilot stelt tevens een vraagteken bij de overgang van hoofdfase naar afstudeerfase. Aan het eind van dit studiejaar wordt het protocol van competentie-examen niveau 2 [= afronding hoofdfase] aangescherpt met voorwaarden voor de 'overgang'. Zie ook paragraaf 8 en [bijlage 6](#).

§ 4 schematisch overzicht curriculum Fontys ABV docentenopleiding

[lees van onder naar boven]

competentie-examen niveau 3
<p>afstudeerfase / periode 4.1 t/m 4.4   → persoonlijke keuzes, verdeeld over de drie domeinen van de opleiding, en gebaseerd op een individueel afstudeerplan met accent op één van de drie domeinen: → beeldende praktijk, theorie der kunsten, onderwijstheorie</p>

competentie-examen niveau 2
<p>hoofdfase / periode 3.4   → praktijkvakken: persoonlijke keuze in deelname aan project   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie</p>
<p>hoofdfase / periode 3.3   → stage</p>
<p>hoofdfase / periode 3.1 en 3.2   → praktijkvakken: keuze van een of twee uit drie   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie</p>

<p>minorstudie   → lintmodel: heel jaar   een dag in de week   → blokmodel: een semester aaneengesloten</p>

<p>hoofdfase / periode 2.4   → praktijkvakken: keuze van twee uit drie   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie</p>
<p>hoofdfase / periode 2.3   → stage</p>
<p>hoofdfase / periode 2.1 en 2.2   → praktijkvakken: keuze van twee uit drie   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie</p>

competentie-examen niveau 1
<p>propedeuse / tweede semester / periode 1.3 en 1.4   → praktijkvakken: 2d, 3d en 4d   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie en beroepsoriëntatie, waaronder korte stage</p>
<p>propedeuse / eerste semester / periode 1.1 en 1.2   → praktijkvakken: 2d, 3d en 4d   → theorie der kunsten   → onderwijstheorie</p>

<p>toelatingsdag of oriëntatiecursus: 'nul' meting competenties   voor oriëntatiecursus: zie aparte folder</p>
--

§ 5   beknopt overzicht van de vakinhouden

beeldende praktijk

- tekenen, schilderen, grafiek, collage en verwante activiteiten vallen onder 2d [tweedimensionaal];
- plastische en constructieve activiteit worden aangeduid met 3d [driedimensionaal];
- de beeldende verwerking van textiel en/of andere soepele materialen komen zowel in 2d als 3d voor;
- in fotografie, film, animatie en computerondersteunde activiteit speelt vaak de factor 'tijd' [de vierde dimensie, 4d] een rol in het ontstaan van een beeld;
- gedurende het hele studiejaar propedeuse volg je op een aanvullend rooster verschillende werkplaats-bijeenkomsten die veel van bovenstaande materialen/technieken/gereedschappen behandelen.

Overigens worden de activiteiten niet zozeer onderscheiden naar technieken en materialen, maar meer naar manieren van onderzoek. We streven naar het ervaren van verbanden en verschillen in het ontstaan van beelden. Lees in dit verband ook [paragraaf 3](#).

theorie der kunsten

Propedeuse:

Semester 1: Hoor-en werkcolleges: Kunstbeschouwing: Morfologie, Iconografie, Semiotiek, tekstbegrip en onderzoek. Reader op de portal.

Semester 2: Hoor-en werkcolleges: Kunstgeschiedenis: Oudheid tot Romaans, handboek: Honour & Fleming: Algemene Kunstgeschiedenis, laatste druk, extra materiaal en studievragen op de portal van de ABV.

Hoofd fase:

Semester 3: Hoor-en werkcolleges :Kunstgeschiedenis:Van Romaans tot Barok, extra materiaal en studievragen op de portal.

Semester 4: Hoor-en werkcolleges :Kunstgeschiedenis:Van Barok tot Interbellum extra materiaal en studievragen op de portal.

Semester 5: Hoor-en werkcolleges :Kunstgeschiedenis:Van Interbellum tot heden handboek: Ad de Visser: De tweede helft, extra materiaal en studievragen op de portal

Semester 6: Individueel onderzoek en begeleiding i.v.m. project

Kunst Algemeen [KuA]:

Het programma wordt aangeboden in een carousel. Elk jaar komen drie onderwerpen aan bod:

2010-2011: Cultuur van de kerk, cultuur van het Hof, Massacultuur

2011-2012: Cultuur van de burgerij, Cultuur van Romantiek en Realisme, Cultuur van het Moderne

2012-2013: Cultuur van de Kerk, enz.

Studenten schrijven zich in voor tenminste drie domeinen, maar krijgen ook de gelegenheid om ze alle zes te doen.

n.b. Het programma KuA wordt in de **deeltijd** vanaf semester 5 gegeven. Dit in verband met de verkorte deeltijd. KuA in de deeltijd kent inhoudelijk en organisatorisch een iets afwijkend verloop.

Afstudeerfase:

Semester 7: Niet-Westerse culturen, bezoek aan musea.

Keuze in eindwerkstuk: aansluitend bij praktijk of beroepsvoorbereiding. Onderwerp in overleg.

[vervolg § 5, beknopt overzicht vakinhouden]

onderwijstheorie en stage

De opleiding tot 'docent beeldende kunst en vormgeving' hecht veel waarde aan de kwaliteit van overdracht. Dat oefen je niet alleen tijdens de stages [in alle vier studiejaar], maar eveneens in allerlei situaties op de ABV zelf. Het presenteren en beargumenteren van werkstukken neemt een belangrijke plaats in het curriculum in, terwijl je via onderwijstheorie [didactisch en pedagogisch] geschoold wordt in de overdracht van verschillende inhouden aan verschillende groepen.

Voor een beknopt overzicht van de onderwijstheorie en de stages verwijzen we naar [bijlage 3](#).

§ 6 jaaroverzicht Fontys ABV 2011-2012

Voor wat betreft een overzicht van belangrijke momenten in het studiejaar verwijzen we je naar twee verschillende documenten die je op de **portal** van de ABV kunt vinden:

- de **jaaragenda** - een uitgebreid overzicht, waarin per dag en week wordt aangegeven of en welke specifieke activiteiten er zijn;
- het **perioden- en toetsoverzicht**, een beknopte weekkalender.

Zie [bijlage 2](#) - perioden- en toetsoverzicht - zoals bekend in september 2011.

Omdat de jaaragenda en het periodenoverzicht regelmatig worden aangevuld en bijgesteld, is het niet zinvol om dit overzicht hier als vaststaand te plaatsen. We verwijzen daarom naar de **portal** van de ABV: daar vind je de meest recente versie.

Het studiejaar is verdeeld in twee semesters, en elk semester in twee perioden van elk ca tien weken. Elke periode wordt in principe afgesloten met een toets [zie toetskalender in § 10].

De dag- en weekroosters zijn eveneens te raadplegen op de **portal** van de FHK en/of ABV. Er zijn drie roosters beschikbaar: een klasrooster, een lokalenrooster, en een docentenrooster.

Eventuele uitval van lessen en vervanging wordt op de portal gemeld, alsook op de monitoren bij de ingang van het gebouw. Raadpleeg deze dus regelmatig.

§ 7 competenties en gedragsindicaties

Hiervoor verwijzen we naar de apart uitgereikte **competentiegids** 'Overall ramen'.

In dit boekje vind je een opsomming van negen verschillende competenties, en per competentie en per studiefase een opsomming van de gewenste 'gedragsindicatoren': wat verwachten we in een bepaalde studiefase van je - op het gebied van kennis, vaardigheid en inzicht.

klik [hier](#) voor de tekst van de competentiegids 'Overall ramen' - [bijlage 1](#).

§ 8 studieloopbaanbegeleiding

Als student aan de Academie voor Beeldende Vorming (ABV) krijg je in het begin van de studie een studieloopbaanbegeleider (SLB-er) toegewezen.[*] Samen met ca 10 tot 15 medestudenten vorm je een **stamgroep**. Er bestaan geen vaste klassen op de ABV.

De SLB-er is een docent aan de opleiding, die naast dat hij/zij vakdocent is, ook een coachende rol vervult, namelijk het begeleiden en ondersteunen van de student in zijn persoonlijke en professionele (beroeps)ontwikkeling. Binnen ons competentiegestuurde onderwijs begeleidt de SLB-er de student in zijn competentieontwikkeling en het maken van keuzes binnen de studie, bijvoorbeeld bij de minorkeuze.

Gedurende het studiejaar en de opleiding werk je binnen verschillende domeinen (beeldende praktijk, theorie der kunsten, en beroepsvoorbereiding) aan je kennis, vaardigheden en een houding die past bij het niveau van het Hoger Beroeps Onderwijs. Om grip te krijgen op deze leerervaringen organiseert de SLB-er groeps- en individuele bijeenkomsten. Door feedback en reflectie op je leer- en ontwikkelingsproces blijf je gemotiveerd om aan je eigen (competentie)ontwikkeling te werken. Dit leerproces krijgt zijn neerslag in het portfolio [zie § 9] dat naast beeldend werk inzicht geeft in je reflectief vermogen en het vermogen om ervaringen en activiteiten inzichtelijk te maken. Ook maak je twee keer per jaar een persoonlijk ontwikkelingsplan (POP), waarin je aangeeft aan welke competenties je wilt werken in een bepaalde periode.

De SLB-er is, samen met de coördinator van de studiefase verantwoordelijk voor de informatievoorziening van de opleiding en met name inhoudelijk, richting het competentie-examen. Aan het einde van het studiejaar brengt de SLB-er een studieadvies uit. In gesprek en na bestudering van het portfolio van de student geeft de SLB-er een advies over het functioneren van de student: ben je klaar om op examen te gaan? Zijn je competenties voldoende ontwikkeld, en zijn er voldoende diverse bewijzen dat je het examen met (redelijk) succes kunt afsluiten?

Als laatste, niet geheel onbelangrijk, is je SLB-er het aanspreekpunt voor meer persoonlijke zaken. Een soort mentor die je kan helpen met een luisterend oor, een goed gesprek, of die je kan doorverwijzen naar het Fontys decanaat/studentvoorzieningen. Ook als je beperkingen ondervindt bij het studeren of als je studievoortgang stagneert, kun je een afspraak maken met je SLB-er. Hij/ zij is er voor jou en zeker in het begin van je studie zul je merken dat de bijeenkomsten studieloopbaanbegeleiding, samen met je stamgroep, een waardevolle manier zijn om je snel thuis te voelen op onze academie.

[*] In latere studiefasen kun je in overleg eventueel zelf een slb-er kiezen.

§ 9 toetskalender

Zoals al in paragraaf 6 gemeld werd, lopen de toetsen synchroon met de vier jaarperioden, dan wel de semesters, dan wel het einde van een studiefase. Het moment waarop een toets plaatsvindt, bepaalt grotendeels het karakter en de beoordelingscriteria van een toets.

De ABV kent vier soorten toetsen: de vakbeoordeling, de domeinbeoordeling, de domeinoverstijgende beoordeling, en het competentie-examen.

De vakbeoordeling geschiedt doorgaans tijdens een reguliere les, door de individuele docent.

De domein- en domeinoverstijgende beoordelingen worden apart georganiseerd, en worden gehouden door teams van jou bekende docenten.

Het competentie-examen is een bijzondere vorm van domeinoverstijgende beoordeling. Hier worden alle competenties van een bepaalde studiefase vastgesteld. De examinatoren kunnen je niet als docent bekend zijn.

Dit alles levert - onder voorbehoud - de volgende kalender op. Individuele vakbeoordelingen worden hierin niet vermeld:

propedeuse

na periode 1 presentatie beeldende praktijk, tesamen met studenten uit andere studiefasen;
na semester 1 domeinbeoordelingen beeldende praktijk, theorie kunsten en onderwijstheorie;
januari domeinoverstijgende beoordeling vastgesteld in fasevergadering + voorlopig advies;
na semester 2 domeinbeoordelingen praktijk, theorie kunsten, beroepsvoorbereiding;
juni competentie-examen niveau 1 [herkansing in augustus].

hoofdfase 2

na periode 1 presentatie beeldende praktijk, tesamen met studenten uit andere studiefasen;
na semester 1 domeinbeoordelingen praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie;
maart stagepresentatie + domeinoverstijgende beoordeling van stageresultaten;
na semester 2 domeinbeoordelingen praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie;
juni domeinoverstijgende beoordeling vastgesteld in fasevergadering.

hoofdfase 3

na periode 1 presentatie beeldende praktijk, tesamen met studenten uit andere studiefasen;
na semester 1 domeinbeoordelingen praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie;
maart stagepresentatie + domeinoverstijgende beoordeling van stageresultaten;
na semester 2 domeinbeoordelingen praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie;
juni competentie-examen niveau 2 [herkansing in augustus].

afstudeerfase

na periode 1 presentatie beeldende praktijk, tesamen met studenten uit andere studiefasen;
na semester 1 'groen licht' niet-profiel domeinen [herkansing in januari]; *)
januari afsluiting niet-profiel domeinen; *)
mei 'groen licht' profiel domein [herkansing in juni]; *)
juni afsluiting profiel domein; *)
juni competentie-examen niveau 3 [herkansing in augustus].
*) afhankelijk van studiekeuzes en specialisme. Studenten van de pilot 'afstuderen nieuwe stijl' volgen bovendien een mogelijk afwijkend toetspatroon.

Domeinbeoordelingen en competentie-examens vinden plaats aan de hand van een speciaal opgesteld **protocol**, dat per toets verschillend is. In een protocol worden de criteria en organisatie van de betreffende toets beschreven.

De protocollen worden gepubliceerd op de **portal** van de ABV. Voorbeelden van protocollen vind je in de **bijlagen 4 en 5**.

[vervolg § 8, toetskalender]

Herkansingen van competentie-examens vinden plaats in augustus en januari, herkansingen van andere toetsen gaan op afspraak met docenten en/of de coördinator van de betreffende studiefase, maar vinden **in principe een semester later** plaats.

De resultaten van alle toetsen worden digitaal vastgelegd op de **portal** van de ABV.

De resultaten van je studievoortgang worden genoteerd in een digitaal studievolsysteem ['Progress'] dat Fontysbreed wordt gebruikt. Dit systeem kent studiepunten toe - 60 per studiejaar - via een door de opleiding verstrekte verdeelsleutel.

Het concept van deze verdeelsleutel vind je in [bijlage 6](#).

§ 10 het digitaal portfolio

Gedurende de propedeuse maak je een begin met de verzorging van een digitaal portfolio.

Dit portfolio geeft een overzicht van je werk en studieresultaten op de ABV. De bedoeling is dat je het portfolio tijdens je studie actueel blijft houden, dus telkens voorziet van nieuwe onderdelen.

Het portfolio bestaat uit twee onderdelen: het formele deel [voor iedereen gelijk] en het informele, persoonlijk vormgegeven deel [voor iedereen verschillend].

Het formele deel bestaat voornamelijk uit kopieën van verslagen en bijvoorbeeld stagebeoordelingen. Van uitslagen van toetsen en beoordelingen die de ABV zelf organiseert, hoef je geen kopieën te maken, want die uitslagen worden al door de betreffende docent(en) digitaal verzorgd. Daar krijg je via de mail een kopie van.

Het persoonlijke deel van je portfolio bestaat uit een zelf vormgegeven website, waarin je een keuze van je werk [beeldende praktijk en eventueel theoriewerkstukken] presenteert.

Gedurende de propedeuse ontvang je instructie en begeleiding bij de inrichting van je digitaal portfolio. Je plaatst het geheel in n@tschool [*] en het portfolio speelt een rol bij de studiebegeleiding door de SLB-er, en tijdens je beoordelingen en competentie-examens.

[*] Tijdens studiejaar 2011-2012 wordt voor de propedeusegroep gezocht naar een andere verzamelmethode buiten n@tschool, waarschijnlijk in de vorm van een blog.

§ 11 doelstelling en kenmerken van de propedeuse

- de propedeuse is voorbereidend en oriënterend. Zowel de student als de opleiding vormen zich gedurende het propedeutisch jaar een beeld van de studievoortgang en mogelijke keuzes en voorkeuren;
- het curriculum van de propedeuse is inhoudelijk verdeeld in twee thema's: in semester 1 'Ruimte', in semester 2 'De bron';
- propedeusestudenten maken kennis met, en werken in de breedte van de opleiding. Zoals je eerder hebt kunnen lezen, toont die breedte zich in drie domeinen: de beeldende praktijk, de theorie der kunsten, en de onderwijstheorie. In de activiteiten waar je aan deel gaat nemen, zijn die domeinen goed te herkennen, soms overlappen ze elkaar, vaak vullen ze elkaar aan.
- de activiteiten worden niet - of niet alleen - als vak benoemd, maar vooral naar het beeldend onderzoeksgebied, bijvoorbeeld de waarneming en manieren van registreren ervan. Je volgt dus niet zozeer een bepaald 'vak', maar maakt kennis met manieren van [ver]beelden;
- aan het begin van het eerste semester worden lesgroepen nog volgens een vast rooster ingedeeld bij bepaalde docenten. Later in de studie maak je je eigen keuzes, en stel je voor een deel je eigen rooster samen. Na de eerste inleidende weken - met een afwijkend rooster - beginnen de activiteiten zoals hierboven omschreven. De ABV ziet erop toe dat je zowel in het platte vlak [tweedimensionaal] als ruimtelijk [driedimensionaal] alsook in een 'virtuele' ruimte [fotografie, film en animatie] aan de slag gaat. Daarvoor worden tenminste drie volle wekdagen gereserveerd. Op de andere dagen volg je theorie, en doe je aan zelfstudie. Later in het studiejaar komt er meer initiatief bij jezelf te liggen.
- elke periode wordt afgesloten met een presentatie en/of beoordeling van de gemaakte werkstukken voor praktijk en theorie. Het karakter van deze presentaties en beoordelingen is telkens verschillend. Zie hiervoor § 9 'toetskalender';
- ook al ben je het hele eerste semester verbonden aan een vaste groep docenten, er bestaan toch géén klassen en weinig vaste lesgroepen op de ABV. De student maakt bovendien al tijdens de propedeuse kennis met keuzemogelijkheden: hij of zij leert in het tweede semester zelf een keuzerooster samen te stellen. Dit is mede ter voorbereiding op de studie in de hoofdfase, waarin de student de mogelijkheid krijgt zich verder te specialiseren - en het komt bovendien tegemoet aan de eisen van het competentiegericht onderwijs;
- gedurende het tweede semester wordt nadrukkelijk tijd ingeruimd voor beroepsoriëntatie middels een lintstage van zeven weken [een dag per week]. Deze beroepsoriëntatie en stage wordt vanuit de drie domeinen [beeldende praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie] begeleid;
- de propedeuse wordt afgesloten met het **competentie-examen niveau 1**. Van belang hierbij zijn de resultaten voor de zgn 'voorwaardelijke competenties A1, A2, A3, B en E. [Zie § 7 'competenties en gedragsindicaties', en het Onderwijs- en Examenreglement van de ABV]. De student mag maximaal twee jaar besteden aan het behalen van niveau 1.

§ 12 inleiding hoofdfase

Na het behalen van het propedeusediploma kan de student er voor kiezen om op de ABV de opleiding tot 'docent beeldende kunst en vormgeving' te gaan volgen, dan wel de opleiding tot 'vormgever in visuele communicatie' [opleiding 'artcode'].

Deze paragraaf betreft enkel de docentenopleiding. Voor de opleiding 'artcode' verwijzen we naar de studiegids van die opleiding.

De hoofdfase bestrijkt een periode van twee jaar, en wordt aan het einde afgesloten met het competentie-examen voor niveau 2. Gedurende de hoofdfase vinden verder diverse presentaties en beoordelingen plaats, zie hiervoor § 9 'toetskalender'. Een belangrijke plaats in het curriculum wordt ingenomen door de voorbereiding op het docentschap, onder andere door deelname aan een tweetal stages. Daarvan is tenminste één schoolstage, de tweede kan een ander karakter hebben [bijvoorbeeld in een centrum voor kunstzinnige vorming, of een museum, enz.].

Tijdens hoor- en werkcolleges van de vakgroep Theorie der Kunsten maakt de student kennis met de verschillende aspecten van de westerse en niet-westerse kunstgeschiedenis. Het vak Kunst algemeen voorziet in de theoretische vorming - vanuit de vier kunstdisciplines - op het gebied van de cultuurgeschiedenis. Zie ook § 5.

Wat betreft de praktijkvakken gaat een student zich specialiseren. Uit het aanbod aan 2d, 3d en 4d - activiteiten kiest de student in het tweede studiejaar twee activiteiten, en in het derde jaar één. Van de student wordt nadrukkelijk verwacht dat hij/zij tenminste drie dagen per weekaan de praktijkstudie besteedt.

Een bijzondere plek is tevens ingeruimd voor de zgn '**minor**'studie [de studie aan de ABV zelf is de 'major'studie]. Fontys heeft zorg gedragen voor een aanbod aan minoren, ook de FHK zelf heeft er vier ontwikkeld. Dit zijn de aanbevolen minoren, maar het staat de student vrij om een andere te kiezen. Meer informatie over minoren vind je op de **portal** van FHK en ABV.

De minorstudie volg je in het derde studiejaar. In overleg met je slb en/of examencommissie kan er uitgeweken worden naar het vierde studiejaar, bijvoorbeeld wanneer dit beter aansluit bij je afstudeerplan.

project in praktijk / tweede semester derde studiejaar

In de periode tussen de stage [januari tot maart] en de beëindiging van de hoofdfase in juni krijgt de student de gelegenheid te participeren in een groot praktijkproject, eventueel op een locatie buiten school. Een belangrijke doelstelling van dit project is: het door de student zelfstandig inzetten van beeldende visie en specialisme, anders dan in de relatief bescherm[en]de schoolomgeving. Het project duurt ca twaalf weken [nadere informatie volgt].

Het competentie-examen niveau 2 concentreert zich, behalve op de officiële vaststelling van de competenties van de hoofdfase [zie § 5], met name op het door de student in te dienen 'afstudeerplan'. Je krijgt tijdig informatie over wat dit plan moet inhouden, maar zie ook § 13 over het afstuderen, en bijlagen 7 en 8 over de inhoud van het afstudeerplan.

§ 13 samenvatting curriculum afstudeerfase docentenopleiding

[N.B. het onderstaande geldt niet altijd voor de pilot 'afstuderen nieuwe stijl']

1.
de afstudeerfase begint met de indiening van het afstudeerplan aan het einde van het derde studiejaar, c.q. bij het competentie-examen niveau 2;
2.
het afstudeerplan schetst een beeld van hetgeen de individuele student als voorstelling heeft van het afstudeertraject, grof uitgezet in de tijdsduur van een jaar, en gebaseerd op voorkeuren en specialisatiemogelijkheden
3.
elk afstudeertraject besteedt aandacht aan alledrie domeinen van het curriculum: beeldende praktijk, theorie kunsten, onderwijstheorie en stage;
4.
deze aandacht hoeft niet gelijkmatig verdeeld, in je afstudeerplan benoem je het domein van je voorkeur [praktijk, theorie der kunsten, onderwijstheorie]. Daarmee profileer je je op individuele wijze;
5.
de inhoud en organisatorische structuur van het afstudeerjaar wordt dus voor een deel door de individuele student bepaald, en minder door een van bovenaf opgelegd programma;
6.
denk erom je afstudeerplan af te stemmen op de stagevorm die je gekozen hebt: een reguliere stage, een blok-lio, of eventueel een lint-lio;
7.
voor theorie kunsten heb je de mogelijkheid te kiezen uit drie varianten: zie paragraaf 5;
8.
per domein zijn er verschillende afstudeereisen, en verschillende manieren van begeleiden. Voor de praktijkstudie bijvoorbeeld wordt in ieder geval begonnen met een wekelijkse begeleiding door een team dat 'vakoverstijgend' is samengesteld;
9.
het voldoen aan de eisen van twee domeinspecialisaties [= afstuderen met twee voorkeuren] is binnen de tijdsduur van één studiejaar niet goed mogelijk, leert de ervaring ons. Wanneer je hier toch voor kiest, houd dan rekening met studieverlenging van tenminste een half jaar;
10.
voorafgaand aan het laatste competentie-examen zijn er per domein deeltentamens, waarbij het resultaat per domein wordt vastgesteld;
11.
deelname aan een deeltentamen is op twee momenten mogelijk: in januari en rond 1 juni. Bij deelname aan het eerste moment is een herkansing nog binnen het studiejaar mogelijk - in juni of augustus. Voor herkansing van het laatste moment is een aparte afspraak noodzakelijk;
12.
voor het verkrijgen van je diploma zijn nodig: voldoende voor de drie deeltentamens, en een positieve uitslag van het competentie-examen niveau 3;
13.
het competentie-examen bevestigt de uitslagen van de deeltentamens. De uitkomst van het competentie-examen levert een aantekening op je diploma op: de assessoren vermelden hun conclusies over vorm en [vooral] inhoud van je laatste presentatie en argumentatie, in het licht van je toekomstig beroep. [zie ook het toetsprotocol wat tegen die tijd gepubliceerd wordt];

[vervolg afstudeerfase]

14.

het competentie-examen bestaat uit een evaluatie van je afstudeerplan, in een presentatie die recht doet aan de specialisatie van een student. Je toont tegelijkertijd je startbekwaamheid als 'docent beeldende kunst en vormgeving';

15.

de presentatie is in principe openbaar, echter in welke vorm van openbaarheid is nog onderwerp van discussie;

16.

de studieperiode wordt afgesloten met een eindexpositie: alle studenten participeren daarin met beeldend werk, onafhankelijk van je afstudeerspecialisatie;

17.

het 'afscheidsdocument' [een catalogus of anderszins] bevat werk dat recht doet aan de specialisatie van de student, dus niet enkel beeldend werk.

§ 14 deeltijdstudie en het duaal traject

DEELTIJD TRAJECT DOCENT BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING 2011-2012

De volgende studieprofielen worden aangeboden

Volledige deeltijd 4 jaar

1 ^e Jaar	Propedeuse	Praktijkvakken: 2d, 3d, 4d, cov* Vakoverstijgende projecten beroepsvoorbereiding + stage Kunstbeschouwing	Competentie-examen niveau 1
2 ^e jaar	hoofdphase	Keuze van 2 vakken uit 2d, 3d, en 4d * Vakoverstijgende projecten Beroepsvoorbereiding + stage kunstbeschouwing minor	
3 ^e jaar	hoofdphase	Keuze van 2 vakken uit 2d, 3d, en 4d * Beroepsvoorbereiding + stage Vakoverstijgende projecten kunst- en cultuurgeschiedenis	Competentie-examen niveau 2
4 ^e jaar	afstudeerfase	Afstuderen praktijk Beroepsvoorbereiding + stage kunst- en cultuurgeschiedenis	Competentie-examen niveau 3

* 2d=2 dimensionale vormgeving, 3d=ruimtelijke vormgeving, 4d=film/video/animatie en fotografie

* cov= computervormgeving

Verkorte deeltijd 2 jaar

3 ^e jaar	hoofdphase	Beroepsvoorbereiding + stage kunst- en cultuurgeschiedenis	Competentie-examen niveau 2
4 ^e jaar	afstudeerfase	Beroepsvoorbereiding + stage kunst- en cultuurgeschiedenis	Competentie-examen niveau 3

Voor de invulling van het studieprogramma deeltijd wordt verwezen naar het curriculum voltijd.

Voor de inhoud van het **duaal traject** - een specifieke vorm van deeltijdstudie - verwijzen we naar [bijlage 10](#).

§ 15 BIJLAGEN

1. overzicht competenties en gedragsindicatoren [klik [hier](#)]
2. periodenoverzicht, zoals bekend in september 2011 [klik [hier](#)]
3. overzicht onderwijstheorie en stage [klik [hier](#)]
4. voorbeeld protocol domeinbeoordelingen [klik [hier](#)]
5. voorbeeld protocol competentie-examen [klik [hier](#)]
6. overzicht verdeling studiepunten per studiefase [klik [hier](#)]
7. format afstudeerplan 'normaal' [klik [hier](#)]
8. format afstudeerplan 'pilot' [klik [hier](#)]
9. contract 'pilot afstuderen nieuwe stijl' [klik [hier](#)]
10. inhoud duaal traject [klik [hier](#)]

bijlage 1

tekst uit de competentiegids 'Overall ramen' [apart uitgegeven]

lijst gedragsindicaties niveau 1 [propedeuse] – Fontys ABV

A1 CREËREND VERMOGEN 1

De student kan zelfstandig een beeldend proces op gang brengen, dit proces kwalitatief onderhouden en afronden.

A1.1 je kunt – eventueel op aangeven van de docent – zelfstandig beeldend onderzoek verrichten

A1.2 je laat een gevarieerde beeldenreeks zien

A1.3 je verkent en herkent je eigen beeldende voorkeuren

A2 CREËREND VERMOGEN 2

De student creëert beelden in uiteenlopende disciplines en drukt de eigen beeldende visie uit met adequate middelen.

A2.1 je kunt ideeën beeldend vertalen middels gekende materialen

A2.2 je staat open voor andere verwerkingsmogelijkheden

A2.3 je toont diversiteit in materiaal en techniek

A3 CREËREND VERMOGEN 3

De student ontwikkelt eigen onderzoeksvragen op het gebied van de theorie van de kunsten.

A3.1 je geeft blijk van een onderzoekende houding, en kunt daarbij een relevante bronnenverzameling aanleggen,

A3.2 je kunt kunstwerken plaatsen in de tijd, en toont daarbij inzicht in de samenhang tussen de kunstwerken van de behandelde periode

A3.3 je kunt een kunstbeschouwelijk begrippenapparaat hanteren

B VERMOGEN tot REFLECTIE en ONTWIKKELING

De student kan het eigen beeldend handelen, het kunsttheoretisch handelen, het pedagogisch en didactisch handelen beoordelen, in onderling verband hanteren, en zo nodig verbeteren.

B.1 je kunt reflecteren op je eigen werk, hanteert bronnenmateriaal en toont een relatie daarmee in je beelden;

B.2 je gaat in op oriëntatie en onderzoeksvragen en je verwerkt nieuwe standpunten op zichtbare wijze;

B.3 je bent in staat tot het schrijven van een studieplan [persoonlijk ontwikkelingsplan] op basis van je beroepsperspectief en studievoorkeuren;

B.4 je stelt prioriteiten en verdeelt beschikbare tijd efficiënt voor jezelf

C PEDAGOGISCH VERMOGEN

De student zet pedagogische kennis en ervaringen in met als doel een zingevend en veilig klimaat te creëren.

C.1 je hebt kennis van de leef- en ervaringswereld van verschillende doelgroepen

C.2 je kunt het sociale klimaat in een groep beschrijven

D DIDACTISCH VERMOGEN

De student zet didactische en vakinhoudelijke kennis, vaardigheden en ervaringen op een methodische wijze in bij educatieve activiteiten, met als doel het beeldend vermogen van leerling of cursist te ontwikkelen

D.1 je ontwikkelt eenvoudig lesmateriaal

D.2 je beheerst verschillende presentatievormen en je kunt een presentatie verzorgen

D.3 je kunt werk van medestudenten en van leerlingen bespreken, en daarop aansluitende adviezen geven

E INTERPERSOONLIJK VERMOGEN

De student functioneert open en oprecht in een sociaal verband en je communiceert daarbij effectief

E.1 je houdt zichtbaar rekening met anderen

E.2 je kunt je ideeën verwoorden voor anderen - je staat open voor andere meningen

E.3 je kunt een verslag schrijven

F VERMOGEN tot SAMENWERKING

De student is in staat een zelfstandige bijdrage te leveren aan een gezamenlijk proces of produkt, educatief en/of beeldend.

F.1 je levert een actieve bijdrage aan groepsbesprekingen, met respect voor anderen

F.2 je houdt rekening met de kritiek van anderen en kunt deze plaatsen

F.3 je stelt je begeleidbaar op

G OMGEVINGSGERICHTHEID

De student kan relevante omgevingsfactoren in de samenleving signaleren en deze integreren in zijn studie of onderzoek

G.1 je houdt je op de hoogte van kunst en cultuur, je bezoekt op eigen gelegenheid onder meer tentoonstellingen en theatervoorstellingen

G.2 je geeft inzicht in je inspiratiebronnen en houdt deze actueel

vervolg >

lijst gedragsindicaties niveau 2 [hoofd fase] – Fontys ABV

A1 CREËREND VERMOGEN 1

De student kan zelfstandig een beeldend proces op gang brengen, dit proces kwalitatief onderhouden en afronden.

- A1.1 je ontwikkelt autonome beeldtaal dmv onderzoek en gericht experiment;
- A1.2 je hebt zichtbaar aandacht besteed aan ontwerpend of toegepast verbeelden

A2 CREËREND VERMOGEN 2

De student creëert beelden in uiteenlopende disciplines en drukt de eigen beeldende visie uit met adequate middelen.

- A2 je ontwikkelt beeldende vaardigheden en een persoonlijke werkwijze, gekenmerkt door samenhang in materieel-technische verscheidenheid

A3 CREËREND VERMOGEN 3

De student ontwikkelt eigen onderzoeksvragen op het gebied van de theorie van de kunsten.

- A3.1 je kunt onderzoeksvragen formuleren
- A3.2 je toont inzicht in: a. de cultuurhistorische samenhang van de diverse kunst disciplines; b. de belangrijkste iconografische thema's; c. de samenhang tussen kunstwerken uit verschillende periodes

B VERMOGEN tot REFLECTIE en ONTWIKKELING

De student kan het eigen beeldend handelen, het kunsttheoretisch handelen, het pedagogisch en didactisch handelen beoordelen, in onderling verband hanteren, en zo nodig verbeteren.

- B.1 je ontwikkelt 'beschouwingsvermogen' dat o.a. blijkt uit het kunnen onderhouden van een beeldend proces in inhoudelijke en materiële zin.
- B.2 je bent je bewust van de belangrijkste opvattingen en ideeën die in verschillende cultuurperiodes gehanteerd worden, en de mogelijke invloed daarvan op je eigen werk
- B.3 Je bent in staat om je opvattingen over beroep te verwoorden, en planmatig aan de gewenste beroepsmatige ontwikkeling te werken.
- B.4 je hebt een goed beeld van je sterke en zwakke kanten, en je hebt een persoonlijke methode om aan je ontwikkeling te werken.

C PEDAGOGISCH VERMOGEN

De student zet pedagogische kennis en ervaringen in met als doel een zingevend en veilig klimaat te creëren.

- C.1 je verantwoordt je pedagogische opvattingen;
- C.2 je geeft ruimte aan de inbreng van leerlingen, en houdt rekening met de verschillen tussen leerlingen bij het samenstellen van je opdrachten;
- C.3 je onderzoekt en toetst mogelijkheden om het sociaal klimaat in de groep te verbeteren; - je creëert een veilige leeromgeving;
- C.4 je herkent en benoemt ontwikkelings- en gedragsproblemen bij leerlingen

D DIDACTISCH VERMOGEN

De student zet didactische en vakinhoudelijke kennis, vaardigheden en ervaringen op een methodische wijze in bij educatieve activiteiten, met als doel het beeldend vermogen van leerling of cursist te ontwikkelen

- D.1 - je ontwerpt lessen en lessenseries, en zorgt voor variatie en een heldere opbouw; - je kunt methodisch verantwoord lesmateriaal ontwerpen – waaronder digitaal – en kan dit materiaal in je lessen inzetten; - je bent in staat een vaklokaal stimulerend in te richten
- D.2 - je neemt de belevings- en ervaringswereld als uitgangspunten van je lessen beeldende vorming; - je bevordert de zelfstandigheid van leerlingen
- D.3 - je constateert en analyseert leerproblemen; - je zorgt voor een betrouwbare evaluatie van leerproces en leerresultaat

E INTERPERSOONLIJK VERMOGEN

De student functioneert open en oprecht in een sociaal verband en je communiceert daarbij effectief

- E.1 je toont betrokkenheid en enthousiasme op de ABV en in je stageschool;
- E.2 je communiceert doelgericht voor een groep, verbaal en non-verbaal
- E.3 je corrigeert ongewenst gedrag en waardeert gewenst gedrag;

F VERMOGEN tot SAMENWERKING

De student is in staat een zelfstandige bijdrage te leveren aan een gezamenlijk proces of produkt, educatief en/of beeldend.

- F.1 je kunt kritiek verwerken en ernaar handelen
- F.2 je levert een constructieve bijdrage aan een samenwerkingsproject en neemt daarbij verantwoordelijkheid voor een taak

G OMGEVINGSGERICHTHEID

De student kan relevante omgevingsfactoren in de samenleving signaleren en deze integreren in zijn studie of onderzoek

- G.1 je neemt deel aan discussies over kunst en onderwijs; - je onderneemt zelfstandig activiteiten om inzicht in kunst en cultuur te vergroten;
- G.2 je houdt je op de hoogte van werk en ideeën van kunstenaars en/of vormgevers uit eigen en andere culturen, en laat je daardoor inspireren voor zowel eigen werk als dat van leerlingen;
- G.3 je kunt culturele evenementen selecteren op hun bruikbaarheid voor educatieve doeleinden; - je verzamelt en verwerkt informatie van de culturele infrastructuur van de stage-omgeving, en benut deze informatie actief.

vervolg >

lijst gedragsindicaties niveau 3 [afstudeerfase] – Fontys ABV

A1/A2 CREËREND VERMOGEN

De student kan zelfstandig een beeldend proces op gang brengen, dit proces kwalitatief onderhouden en afronden.

De student creëert beelden in uiteenlopende disciplines en drukt de eigen beeldende visie uit met adequate middelen.

A1.A2 - je verricht zelfstandig een authentiek beeldend onderzoek; - je beeldend proces kent samenhang tussen vorm en inhoud, en geeft blijk van een beeldende visie en specialisatie;

niveau 3+ [profielkeuze]:

- je beeldend proces wordt kwalitatief gekenmerkt door betekenisvolle variaties binnen het door jou gekozen thema en werkwijze; - de vormgeving en inrichting van je eindpresentatie ondersteunen je beeldende visie

A3 CREËREND VERMOGEN 3

De student ontwikkelt eigen onderzoeksvragen op het gebied van de theorie van de kunsten.

A3.1 je verricht zelfstandig onderzoek naar een zelfgekozen thema van kunsthistorische en kunstbeschouwelijke aard.

A3.2 je laat in je presentatie kunsttheoretische kennis en inzicht in geïntegreerde vorm zien.

niveau 3+ [profielkeuze]:

Je kunt verworven kennis vernieuwend verbreden en/of vernieuwend verdiepen.

Je toont oorspronkelijkheid en inventiviteit

B VERMOGEN tot REFLECTIE en ONTWIKKELING

De student kan het eigen beeldend handelen, het kunsttheoretisch handelen, het pedagogisch en didactisch handelen beoordelen, in onderling verband hanteren, en zo nodig verbeteren.

B - je analyseert je eigen beeldend werk en kan de uitkomst daarvan mondeling en schriftelijk verwoorden;

- je legt een relatie tussen je eigen werk en de ontwikkelingen in de kunsten;

- je kunt een relatie leggen tussen je visie op je vak en het schoolvak

C PEDAGOGISCH VERMOGEN

De student zet pedagogische kennis en ervaringen in met als doel een zingevend en veilig klimaat te creëren.

C je kunt een veilig sociaal klimaat in een groep creëren; - je houdt rekening met verschillen tussen leerlingen in cultureel, sociaal en emotioneel opzicht.

D DIDACTISCH VERMOGEN

De student zet didactische en vakinhoudelijke kennis, vaardigheden en ervaringen op een methodische wijze in bij educatieve activiteiten, met als doel het beeldend vermogen van leerling of cursist te ontwikkelen

D - je verantwoordt je (vak)didactische opvattingen; - je stimuleert leerlingen om zelf hun leerproces vorm en richting te geven; - je stelt zelfstandig lessen samen, die worden gekenmerkt door samenhang en doelgerichtheid, voert deze lessen uit, en evalueert ze.

niveau 3+ [profielkeuze]:

je verricht kritisch onderzoek in de praktijk van het onderwijs en kunt daarop aansluitende adviezen geven

E INTERPERSOONLIJK VERMOGEN

De student functioneert open en oprecht in een sociaal verband en je communiceert daarbij effectief

E - je bevordert effectieve communicatie door bijvoorbeeld te luisteren, samen te vatten, en dóór te vragen;

- je bevordert zelfstandigheid en zelfverantwoordelijkheid door een balans te vinden tussen leiden en begeleiden.

F VERMOGEN tot SAMENWERKING

De student is in staat een zelfstandige bijdrage te leveren aan een gezamenlijk proces of produkt, educatief en/of beeldend.

F je bent in staat om in afstemming met anderen doelen te realiseren

G OMGEVINGSGERICHTHEID

De student kan relevante omgevingsfactoren in de samenleving signaleren en deze integreren in zijn studie of onderzoek

G je toont engagement ten aanzien van [sub]culturele en maatschappelijke ontwikkelingen door bezoek aan culturele evenementen in binnen- en buitenland, en deelname aan symposia.

bijlage 2

Perioden- & toetsoverzicht ABV 2011-2012 / versie sept..2011 / DBKV voltijd en deeltijd / wijzigingen voorbehouden !

LET OP:

- Raadpleeg altijd portal en jaaragenda voor precieze data en protocollen van toetsen en herkansingen, met name in week 02, 03, 04 en week 24, 25, 26, 27.
- De genoemde studievoortgangvergaderingen brengen middels s/b verslag en advies uit, gebaseerd op de uitkomsten van de domeinbeoordelingen.

Week	propedeuse	hoofdfase 2 ^e studiejaar	hoofdfase 3 ^e studiejaar	afstudeerfase
34	intro	herkansing comp.examen niv.1	herkansingen	herkansing comp.ex. niv. 2 (en 3)
35-1	start onderwijs	start onderwijs	start onderwijs	start onderwijs
36-2				
37-3				
38-4				
39-5				
40-6				
41-7				
42-8			excursieweek	excursieweek
herfstvakantie				
44-9	'verticale' presentatie	'verticale' presentatie	'verticale' presentatie	'verticale' presentatie
45-10			ckv-week	
46-1				tussenbeoordeling praktijk
47-2				
48-3				
49-4				
50-5		-t entamens bv en tk		
51-6	tentamen tk / inleveren werkstuk bv	- domeinbeoordeling pr		groen licht niet-profielvakken
kerstvakantie				
02-7	- domeinbeoordelingen pr, tk en bv	- begin stageperiode / domeinbeoordelingen bv en tk		- herkansing groen licht
03-8	- studievoortg.verg. / start lessen	- studievoortgangvergadering		- herkansing comp.ex. niv. 2 (en 3)
04-9		- herkansing comp.examen niv. 1		- afstuderen niet-profielvakken
05-10		kunstenbrede themaweek		studievoortgangvergadering
06-1				
07-2	stageweek			
crocusvakantie				
09-3				tussenbeoordeling praktijk
10-4		afronding stage , beoordelingen spd en fcd		
11-5	toehoorder 2 ^e en 3 ^e jrs / herk. bv & tk	stagepresentatie & beoordeling, domeinoverstijgend / herkansing bv & tk		
12-6				
13-7				
14-8				
15-9				tussenbeoordeling praktijk
16-10				groen licht bv en tk
17-11	kunstenbrede themaweek	excursieweek		
meivakantie				
19-1				groen licht bv en tk
20-2				
21-3	- domeinbeoordelingen pr, bv, tk		- tentamens bv en tk	groen licht pr
22-4		- tentamens bv en tk	- domeinbeoordelingen pr, bv en tk	
23-5		- domeinbeoordelingen pr, bv en tk		
24-6				herkansing groen licht
25-7	competentie-examen niveau 1		3.4 comp.examen niveau 2	afstuderen profielvak + competentie-examen niveau 3
26-8		herkansing comp.examen niv. 1		
27-9	herkansing bv en tk	studievoortg.verg. / herk. bv & tk	herkansing bv en tk	
28-10				diplomauitreiking
29-11				
Week 30 t/m 33 geen onderwijs. Week 34 extra-curriculaire activiteiten. Week 35 start onderwijs 2012-2013				

N.B. in bovenstaande is nog geen rekening gehouden met mogelijke curriculumvernieuwing & pilot afstuderen

	PERIODE 1 - 8 weken	PERIODE 2 – 8 weken	PERIODE 3 – 8 weken	PERIODE 4 – 8weken
thema	ORIENTATIE	LEREN LEREN	REFLECTEREN INTERVISIE	ZELFSTANDIG ONDERZOEK
PROPE DEUSE	<p>Reflecteren (Terugkoppeling naar eigen schoolcarrière beeldend samenvatten, analyse, actie)</p> <p>Onderzoeken (bronnengebruik , dossier vorming <u>structuur</u>, samenvatten, analyse, actie)</p> <p>Bronnenbank, website cov en tdk (beeldbronnen, inspiratiebronnen, literatuur)</p> <p>Kunstzone, kunsttijdschrift, film, musea, NRC</p> <p>Dummy met praktijk</p> <p>Communicatie Presenteren, Formuleren eigen mening</p>	<p>Communiceren (debat, taalvaardigheid, drama) PRESENTEREN bijv Ned ond systeem, museumpresentatie</p> <p>Onderzoeken Interview Ned onderwijsmodel en kunstvak Museumeducatie (samenwerken)</p> <p>Reflecteren Micro-.macro, periode 1 verwerken intervisie (reader slaman)</p> <p>Didactiek Eigen ervaringen als aanknopingspunt discussie de goede docent Les voorbereiden (sleutelbegrippen Ebbens)</p>	<p>Sociale psychologie PPO (Alblas) koppeling met stage</p> <p>Communiceren presenteren , debat, taalvaardigheid, drama KOPPELEN AAN STAGE</p> <p>Onderzoeken (onderzoekende houding) observeren, bronnen van cultuureducatiebronnen)</p> <p>Reflecteren Zelfterugkoppeling, intervisie (reader slaman)</p> <p>STAGE Verschillende opdrachten bijv.: Interview met zorgcoördinator, zorgstructuur in kaart, observeren</p>	<p>Sociale psychologie PPO (Alblas)</p> <p>Onderzoeken (onderzoekende houding) Onderwijsveld daarin zelfstandig onderzoeksvraag , gekoppeld aan stage</p> <p>Reflecteren Zelfterugkoppeling, intervisie</p> <p>communicatie STAGEPRESENTATIE</p> <p>STAGE beroepsoriënterend</p>
	LEREN LESGEVEN	LEREN LESGEVEN	BLOKSTAGE	
VT2	<p>Algemene didactiek (Ebbens Ettekoven)</p> <p>Eigen ervaringen als aanknopingspunt discussie de goede docent, presenteren, <u>lesbrieven</u> (model portal en Ebbens)</p> <p>Algemeen kader didactische modellen (reader)</p> <p>Drama (2 lessen)</p> <p>Sociale psychologie (Alblas)</p>	<p>Didactiek -Theorieën Kolb, museumeducatie, Gardner MI , rugzakleerlingen vertalen naar lesbrieven -intervisie (reader Slaman) -drama (2lessen)</p> <p>Sociale psychologie (leren in de klas hst 2) en LEERSTIJLEN (Kolb, Gielis, Vermunt) en Gardner MI (boek: reader)</p>	<p>ONDERWIJSSTAGE TERUGKOMBIJEENKOMSTEN, intervisie STAGEPRESENTATIE</p> <p>Communicatie in de klas</p>	<p>Rugzak leerlingen (Nauta)+ deel 3 Ebbens Hargreaves Kunstbeschouwen (bv Parsons, VS relatie met tdk)</p> <p>Communicatie in de klas leerlingbegeleiding</p>

	VISIE	DE BUITENWERELD	BLOKSTAGE	PROJECT
VT 3	<p>VAKVISIE, geschiedenis en ontwikkeling koppeling met werkbezoeken en PPO</p> <p>Werkbezoeken (nwst school, cult profiel ,museumeducatie...)</p> <p>Gespreksvoering (helpend gesprek), gespreksvaardigheden, incl oudergesprek)</p>	<p>CKV PROJECTWEEK FHK BREED 1^E WEEK NOV</p> <p>VAKVISIE</p> <p>Werkbezoeken (nwst school, cult profiel ,museumeducatie...)</p> <p>Ontwikkelingspsychologie (Kohnstamm, Erikson, Crone)</p>	<p>STAGE TERUGKOMBIJEENKOMSTEN (intervisie) STAGEPRESENTATIE</p>	<p>Didactiek geïntegreerd in project Schrijven over eigen werk</p> <p>ONDERZOEKSWAARDIGHEDEN</p> <p>Onderwijsvisie: Leertheorieën <u>pedagogische stromingen</u> <u>(Miedema)</u></p>
	STAGE+VOORBEREIDEN AFSTUDEREN	STAGE+AFSTUDEERONDERZOEK	AFGESLOTEN	
VT4 kort	<p>STAGE Formuleren onderzoeksvraag Vakvisie Onderwijsvisie (reader PPO)</p>	<p>STAGE en begeleiden afstudeeronderzoek</p>		
	DE BUITENWERELD KUA EN KUB en VMBO	VOORBEREIDEN LIO	LIO+ AFSTUDEERONDERZOEK	LIO + AFSTUDEERONDERZOEK
VT4 LIO	<p>ONDERZOEKSWAARDIGHEDEN Mediacultuur (kick off 7 sept., landelijk) Ism Karlijn Muller, Emiel Heijnen</p> <p>Werkbezoeken (nwst school, cult profiel ,museumeducatie,MET...)</p> <p>Het examenvak KUNST Cultuur in de spiegel ←→ De ambachtsman (Sennett) 5 minds for the future (Gardner)</p>	<p>Formuleren onderzoeksvraag Vakvisie Onderwijsvisie (reader PPO)</p>	<p>LIO Producerend leren Gespreksvoering (helpend gesprek), gespreksvaardigheden, incl oudergesprek, slecht nieuws)</p>	<p>LIO Producerend leren</p>

CURRICULUM ONDERWIJSTHEORIE 2011-12

[vervolg bijlage 3]

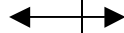
deeltijd

	PERIODE 1 – 8 weken	PERIODE 2 – 8 weken	PERIODE 3 – 8 weken	PERIODE 4 – 8 weken
DT1		Voorbereiden stage (2 dagdelen)	STAGE	Evaluatie stage (2 dagdelen)
DT2	Voorbereiden stage (2 dagdelen)	STAGE	Evaluatie stage (2 dagdelen)	
DT 3	Algemene didactiek Drama Sociale psychologie	STAGE Activerende didactiek Ontwikkelingspsychologie	STAGE CKV Communicatie in de klas	ONDERZOEKSVAAARDIGHEDEN Leerlingbegeleiding + gespreksvoering
DT4	Onderwijsvisie/ leertheorie VAKVISIE Het examenvak KUNST Cultuur in de spiegel De ambachtsman (Sennett) 5 minds for the future (Gardner) KUA EN KUB/ vmbo	STAGE Boekaerts VAKVISIE	STAGE afstudeeronderzoek	afstudeeronderzoek

CURRICULUM ONDERWIJSTHEORIE 2011-12

[vervolg bijlage 3]

duaal

	PERIODE 1	PERIODE 2	PERIODE 3	PERIODE 4
	BASISVAARDIGEHEDEN	DE BUITENWERELD	VISIE	PRODUCEREND LEREN
DUAAL	ONDERWIJSTHEORIE -leren lesgeven - Activerende didactiek - leerpsychologie - sociale psychologie	ONDERWIJSTHEORIE - CKV Werkbezoeken (nwst school, cult profiel ,museumeducatie...) -kunsteducatie -mediacultuur -cultuurprofielschool - ontwikkelingspsychologie - communicatie psychologie	ONDERWIJSTHEORIE -onderwijsfilosofie en visies -reflectie als filosofisch kader -vakvisie beeldend Het examenvak KUNST Cultuur in de spiegel De ambachtsman (Sennett) 5 minds for the future (Gardner) 	ONDERWIJSTHEORIE -producerend leren -afstudeeronderzoek

	PERIODE 1 - 8 weken	PERIODE 2 – 8 weken	PERIODE 3 – 8 weken	PERIODE 4 – 8weken
thema				
	Inhoud competenties toets bronnen vakoverstijgend	Inhoud competenties toets bronnen vakoverstijgend	Inhoud competenties toets bronnen vakoverstijgend	Inhoud Competenties toets bronnen vakoverstijgend

handleiding & protocol domeinbeoordelingen - voorbeeld

<p>bestemd voor</p>	<p>studieniveau 1 [=propedeuse] studieniveau 2 docentenopleiding[=hoofdfase 3] studieniveau 3 docentenopleiding[=afstudeerfase]</p>
<p>soort beoordeling</p>	<p>domeinbeoordeling, bestemd voor de domeinen beeldende praktijk, beroepsvoorbereiding, en theorie der kunsten. In geval van de afstudeerfase betreft het afsluitende deeltentamens.</p> <p>toelichting: je studie op de ABV geschiedt in de drie onderscheiden domeinen, welke apart van elkaar beoordeeld worden, op verschillende wijze. In tegenstelling tot vakbeoordelingen en tentamens tijdens lessituaties wordt een domeinbeoordeling niet door één, maar door tenminste twee docenten uit het betreffende domein vastgesteld. Naast competentie-examens zijn domeinbeoordelingen ons belangrijkste 'meet'instrument.</p>
<p>onderwerp en criteria</p>	<p>propedeuse / domein praktijk: competenties A1, A2, B, E, F, G en de hiermee samenhangende indicatoren propedeuse / domein beroepsvoorbereiding: competenties B, C, D, E, F en de hiermee samenhangende indicatoren propedeuse / domein theorie der kunsten: competenties A3, B, E, G en de hiermee samenhangende indicatoren Let op: in alledrie domeinen zijn A, B en E <u>voorwaardelijke</u> competenties!</p> <p>hoofdfase / domein praktijk: competenties A1, A2, B, F, G en de hiermee samenhangende indicatoren hoofdfase / domein beroepsvoorbereiding: competenties B, C, D, E, F, G en de hiermee samenhangende indicatoren hoofdfase / domein theorie der kunsten: competenties A3, B, G en de hiermee samenhangende indicatoren</p> <p>afstudeerfase / domein praktijk ['groen licht']: competenties A1, B, E, G en de hiermee samenhangende indicatoren afstudeerfase / domein beroepsvoorbereiding ['groen licht']: competenties B, C, D, E, F, G en de hiermee samenhangende indicatoren afstudeerfase / domein theorie der kunsten ['groen licht']: competenties A3, B, E, G en de hiermee samenhangende indicatoren</p> <p>Het staat de beoordelaars vrij om naast de hierboven genoemde competenties ook andere te beoordelen, indien zij dat van toepassing achten. De genoemde moeten echter in ieder geval beoordeeld worden! Voor toelichting op competenties, zie competentiegids 'Overall ramen'.</p>
<p>organisatie</p>	<p>- afhankelijk van het domein en de studiefase; - domeinbeoordelingen beeldende praktijk worden in ieder geval apart geroosterd – zie portal en jaargenda van de ABV; - het individuele tijdstip en lokaal worden vooraf toegewezen door de coördinatie.</p> <p>zie verder 'procedure' [ommezijde]</p>

<p>procedure</p>	<p>niveau 1 en 2 - domein praktijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de individuele student selecteert een relevant aantal werkstukken uit zijn/haar beeldende activiteiten gedurende de afgelopen periode, en stelt deze werkstukken tentoon in de toegewezen ruimte, op het toegewezen tijdstip. Het restant werkstukken houdt de student hierbij 'achter de hand' – ze kunnen eventueel het beeldend proces verduidelijken; - voorafgaand aan de eigenlijke beoordeling verzorgt de student een korte toelichting bij de keuze aan werkstukken; - de beoordeling geschiedt [zoveel mogelijk] door de 'eigen' begeleidende docenten, tenminste twee in getal; - aanwezig moeten zijn: de betreffende student, de begeleidende docenten, de door de student gevraagde notulant [medestudent], en de medestudenten van de beoordelingssessie. <p>niveau 1 en 2 - domein beroepsvoorbereiding:</p> <ul style="list-style-type: none"> - voorafgaand aan de domeinbeoordeling vindt een individuele beoordeling plaats d.m.v. een tentamen, en/of een werkstuk, en/of een presentatie. Daarnaast is er voor niveau 2 een stagebeoordeling; - de domeinbeoordeling gebeurt – in tegenstelling tot het domein praktijk – in afwezigheid van de student. <p>niveau 1 en 2 - domein theorie der kunsten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - idem domein beroepsvoorbereiding <p>niveau 3 – afstuderen:</p> <p>de zgn 'groen-licht'-beoordelingen vinden individueel volgens apart georganiseerde sessies plaats. Medestudenten kunnen hierbij facultatief aanwezig zijn. Zie verder hieronder ivm 'oranje' en 'rood'.</p>
<p>vastlegging</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gedurende elke sessie kan een papieren beoordelingsformulier [per niveau] gebruikt worden voor een persoonlijke notatie [zie portal ABV, onder 'Formulieren']; - de officiële bevindingen worden door beoordelende docenten digitaal verwerkt op de portalformulieren, onder het relevante niveau; - per domein worden ingevuld de bevindingen betreffende de competenties zoals die in de criteria zijn aangegeven; - de domeinbeoordelingen worden gevolgd door een studievoortgangvergadering, waarin elke student individueel besproken wordt; - indien noodzakelijk bespreekt SLB studievoortgang met de betreffende student; - herkansing: zie perioden- en toetsoverzicht; - beroepsmogelijkheden: zie OER [onderwijs- en examenreglement, op de portal]. <p>geen 'groen licht'?</p> <p>Afstudeerders die geen 'groen licht' krijgen bij de domeinbeoordeling, maar 'oranje' of 'rood', houden rekening met het volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 'oranje' geeft recht op herkansing tot groen, vóórdat het eigenlijke examen plaats vindt; - 'rood' : we ontraden je om aan het examen deel te nemen; - echter: alle studenten hebben het recht om aan het examen deel te nemen. Degenen met rood en oranje doen dat voor eigen risico, degenen met groen zijn verzekerd van eindcijfer 6 en kunnen dat cijfer via het examen verhogen.

handleiding & protocol competentie-examens - voorbeeld

<p>bestemd voor</p>	<p>studieniveau 1 [propedeuse] studieniveau 2 [hoofdfase 3] studieniveau 3 [afstudeerfase]</p> <p>Studenten van niveau 1 en 2 zijn verplicht aan het examen deel te nemen. Wanneer er echter zwaarwegende redenen zijn om niet deel te nemen, overleg je met je slb. Hij/zij meldt je dan voor het examen af.</p> <p>Studenten van niveau 3, en de studenten die een eerder examen herkansen, moeten zich wèl apart inschrijven.</p>
<p>soort beoordeling</p>	<p>domeinoverstijgend examen, bedoeld om alle competenties, zoals genoemd in de competentiegids 'Overal ramen', definitief vast te stellen. Zie ook het OER.</p>
<p>onderwerp en criteria</p>	<ul style="list-style-type: none"> - algemeen: het vermogen van de student om studieplan – of afstudeerplan – en de studievoortgang helder te presenteren, met aandacht voor alle ondernomen activiteiten gedurende de afgelopen periode, en de eventuele samenhang tussen die activiteiten; - algemeen: voorkeuren en verbeterpunten; - algemeen: vaststelling van alle competentievaardigheden. In principe wordt hierbij het gemiddelde van alle domeinbeoordelingen als uitgangspunt genomen. <p>De assessoren zijn echter gerechtigd een afwijkend oordeel te vellen over competentie B [reflectief vermogen], en een definitief oordeel over de weinig of nog niet beoordeelde competenties [vaak E, F en G].</p> <p>Voor de propedeuse geldt bovendien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een beargumenteerde keuze voor docentenopleiding of ArtCode; - belangrijk: voorwaarde om aan het eind van de propedeuse te mogen doorstuderen is dat je een <u>voldoende</u> behaalt voor de competenties A, B en E. Van de competenties A mag je daarbij één van de drie [A1, A2 of A3] minder scoren, de andere twee moeten tenminste voldoende zijn. De voorwaardelijke competenties spelen een rol in het <u>bindend</u> studieadvies dat je na dit examen – of de eventuele herkansing - zult ontvangen. <p>Voor de hoofdfase geldt bovendien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - je beargumenteerde afstudeerplan, minimaal volgens het format dat je door de coördinator is uitgereikt. Het afstudeerplan bevat een persoonlijke stellingname van de student, gevoed door de studie-ervaringen van de afgelopen studiejaar, en verwijzend naar de persoonlijke verbijzondering of specialismen tijdens het afstudeerjaar. In het plan beargumenteert de student tevens de mogelijke samenhang tussen de drie domeinen [praktijk, theorie kunsten, beroepsvoorbereiding] en de minorstudie. <p>Voor de afstudeerfase geldt bovendien:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een door de student afgelegde verantwoording over de in de loop der studietijd gebleken studievoorkeuren, de mogelijke samenhang tussen de drie domeinen van de opleiding [praktijkstudie, theorie kunsten, beroepsvoorbereiding], de samenhang met de minorstudie, en de toekomstplannen van de afstudeerder.
<p>organisatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - het competentie-examen wordt apart geroosterd – zie de jaaragenda van de ABV; - het individuele tijdstip en lokaal worden vooraf toegewezen door de coördinatie; - aanwezig zijn: de te beoordelen student, twee assessoren [examinatoren], en eventueel een toehoorder. Zie verder de paragraaf 'procedure' op ommezijde.

<p>procedure</p>	<p>0. voorafgaand aan het examen is het de verantwoordelijkheid van de student – in samenspraak met de slb - om te controleren of alle beoordelingen en werkstukken e.d. aanwezig zijn. Het ontbreken van onderdelen op het assesment leidt altijd tot administratief oponthoud voor de betreffende student – en een uitgestelde diploma-uitreiking – maar kan ook leiden tot een verplichte herkansing;</p> <p>1. je vastgelegde beoordelingen zijn toegankelijk op de portal, je slb controleert geruime tijd voor het examen of alle beoordelingen aanwezig zijn;</p> <p>2. je studieplan en de relevante verslagen uit de voorbije periode plaats je op tijd in een assesmentdossier in je werkruimte van n@tschool;</p> <p>3. ditzelfde geldt tevens voor een overzicht van relevante praktijkwerkstukken, òf je plaatst een 'link' naar je persoonlijke website in n@tschool;</p> <p>4. uiterlijk een week van tevoren regel je toegang tot n@tschool voor beide assessoren, òf je verzendt een zgn 'assesmentdossier' via n@tschool. Handleidingen vind je op de portal;</p> <p>5. de assessoren stellen zich vóór het examen op de hoogte van de inhoud van het dossier, en nemen desnoods tijdig contact op met de student wanneer het dossier niet goed toegankelijk blijkt;</p> <p>6. de student bereidt een presentatie [performance] voor, inhoudelijk op basis van: gemaakte werkstukken, eerdere beoordelingen, voorkeuren, verbeterpunten en dergelijke. De vorm van deze presentatie wordt bepaald door de creativiteit, het inzicht en de voorkeur van de student;</p> <p>7. de presentatie [performance] duurt ca 10 minuten, en mag alleen bij hoge uitzondering onderbroken worden door de assessoren;</p> <p>8. hierna volgt een gesprek [interview] naar aanleiding van de presentatie en de aandachtspunten uit het dossier. Aan het begin van het gesprek geven beide partijen aan wat in ieder geval aandachtspunten zullen zijn. Het gesprek duurt ca 30 minuten;</p> <p>9. na afloop van het gesprek wordt de student verzocht het lokaal te verlaten, om de assessoren de gelegenheid te geven hun oordeel te wegen;</p> <p>10. na terugroepen van de student wordt hem de uitslag per competentie meegedeeld, aangevuld met noodzakelijke feed-back. Het totale examen duurt maximaal een uur;</p> <p>11. in geval van bezwaren tegen de uitslag van het examen, zijn er beroepsmogelijkheden: zie OER [onderwijs- en examenreglement, op de portal].</p> <p>Let op: Voor het competentie-examen niveau 3 [afstuderen] is een enigszins afwijkende procedure van kracht. In juni 2011 vallen de profieltentamens [praktijk, of beroepsvoorbereiding, of theorie kunsten] samen met de competentie-examens. Met gevolgen voor organisatie en duur van het examen. Nadere informatie via de coördinator afstudeerfase.</p>
<p>vastlegging</p>	<ul style="list-style-type: none"> - gedurende elke sessie kan een papieren beoordelingsformulier [per niveau] gebruikt worden voor een persoonlijke notatie [zie portal ABV, onder 'Formulieren']; - de officiële bevindingen worden door de assessoren digitaal verwerkt op de portalformulieren, onder het relevante niveau. Voor de propedeusestudent wordt tevens vermeld welke studiekeuze wordt geadviseerd: docentenopleiding of ArtCode; - propedeusestudenten ontvangen van de examencommissie het bindend studie-advies vóór de datum 1 september; - wanneer aan alle competenties voldaan is, volgt uitreiking van het diploma [propedeuse- of einddiploma]. Hoofdfasestudenten gaan in principe door naar de afstudeerfase; - wanneer niet aan alle competenties voldaan is, volgt herkansing – in augustus of januari; - beroepsmogelijkheden: zie OER.

propedeuse	comp niveau 1	ECT	percent	cijfer
competentie A1 creerend vermogen		10		voorw
domeinbeoord praktijkvakken sem 1			35%	
2dv	sem 1		5%	
3dv	sem 1		5%	
4dv	sem 1		5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 2			35%	
2dv	sem 2		5%	
3dv	sem 2		5%	
4dv	sem 2		5%	
competentie A 2 creerend vermogen		10		voorw
domeinbeoord praktijkvakken sem 1			30%	
2dv	sem 1		5%	
3dv	sem 1		5%	
4dv	sem 1		5%	
workshops			5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 2			30%	
2dv	sem 2		5%	
3dv	sem 2		5%	
4dv	sem 2		5%	
workshops			5%	
competentie A3 creerend vermogen		10		voorw
kunsttheorie kunstbesch sem 1			10%	
werkcolleges tdk			10%	
kunsttheorie kunstgesch sem 2			20%	
werkcolleges tdk			10%	
domeinbeoord kunsttheorie sem 2			20%	
orientatie kunstenbreed			10%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 1			5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 2			5%	
domeinbeoord onderwijstheorie s 1			5%	
domeinbeoord onderwijstheorie s 2			5%	
competentie B reflectie		10		voorw
kunsttheorie kunstbesch sem 1			10%	
domeinbeoord kunsttheorie s 2			10%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 1			10%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 2			10%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1			10%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 2			10%	
comp ex niveau 1			40%	
competentie C pedagogisch vermogen		4		
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1			10%	
tentamen ppo xx			10%	

tentamen ppo xx				10%		
onderwijstheorie sem 2				10%		
tentamen ppo xx				10%		
tentamen ppo xx				10%		
beroepsorientatie	sem 2			40%		
competentie D didactisch vermogen			4			
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1				10%		
tentamen did xx				10%		
tentamen did xx				10%		
doeminbeoord onderwijstheorie sem 2				10%		
tentamen did xx				10%		
tentamen did xx				10%		
beroepsorientatie	sem 2			40%		
competentie E interpers.vermogen			4			voorw
kunsttheorie sem 1				16%		
domeinbeoord kunsttheorie sem 2				16%		
domeinbeoord praktijkvakken sem 1				16%		
domeinbeoord praktijkvakken sem 2				16%		
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1				18%		
doeminbeoord onderwijstheorie sem 2				18%		
competentie F samenwerken			4			
domeinbeoord kunsttheorie sem 2				20%		
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1				20%		
domeinbeoord onderwijstheorie sem 2				30%		
beroepsorientatie	sem 2			20%		
kunstenbrede week FHK				10%		
competentie G omgevingsgericht			4			
kunsttheorie sem 1				10%		
domeinbeoord kunsttheorie sem 2				10%		
domeinbeoord praktijkvakken sem 1				10%		
domeinbeoord praktijkvakken sem 2				10%		
domeinbeoord onderwijstheorie sem 1				10%		
dpmeinbeoord onderwijstheorie sem 2				10%		
beroepsorientatie				30%		
excursies				10%		
				60		

hoofdfase	comp niveau 2		ECT	percent	cijfer
competentie A1 creerend vermogen			13		
domeinbeoord praktijkvakken sem 3				20%	
keuze 1		sem 3		5%	
keuze 2		sem 3		5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 4				10%	
keuze 1		sem 4		5%	
keuze 2		sem 4		5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 5				30%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 6				20%	
competentie A 2 creerend vermogen			13		
domeinbeoord praktijkvakken sem 3				15%	
keuze 1		sem 3		5%	
keuze 2		sem 3		5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 4				10%	
keuze 1		sem 4		5%	
keuze 2		sem 4		5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 5				25%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 6				20%	
workshops				10%	
competentie A3 creerend vermogen			13		
domeinbeoord kunsttheorie kunstgesch sem 3				10%	
werkcolleges				5%	
domeinbeoord kunsttheorie kunstgesch sem 4				10%	
werkcolleges				5%	
domeinbeoord kunsttheorie kunstgesch sem 5				10%	
werkcolleges				5%	
domeinbeoordeling kunsttheorie sem 6				25%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 3				2%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 4				2%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 5				2%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 6				10%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3				2%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4				2%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5				2%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6				10%	
competentie B reflectie			10		
domeinbeoord kunsttheorie sem 3				6%	
domeinbeoord kunsttheorie sem 4				6%	
domeinbeoord kunsttheorie sem 5				6%	
domeinbeoordkunsttheorie sem 6				6%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 3				6%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 4				6%	

domeinbeoord praktijkvakken sem 5			6%
domeinbeoord praktijkvakken sem 6			6%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3			6%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4			6%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5			6%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6			6%
comp ex niveau 2			28%
competentie C pedagogisch vermogen		10	
tentamen ppo xx sem 3			4%
tentamen ppo xx sem 3			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3			5%
tentamen ppo xx sem 4			4%
tentamen ppo xx sem 4			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4			5%
tentamen ppo xx sem 5			4%
tentamen ppo xx sem 5			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5			10%
tentamen ppo xx sem 6			4%
tentamen ppo xx sem 6			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6			10%
stage 2			19%
stage 3			19%
competentie D didactisch vermogen		13	
tentamen did xx sem 3			4%
tentamen did xx sem 3			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3			5%
tentamen did xx sem 4			4%
tentamen did xx sem 4			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4			5%
tentamen did xx sem 5			4%
tentamen did xx sem 5			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5			10%
tentamen did xx sem 6			4%
tentamen did xx sem 6			4%
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6			10%
stage 2			19%
stage 3			19%
competentie E interpers.vermogen		4	
domeinbeoord kunsttheorie sem 3			6%
domeinbeoord kunsttheorie sem 4			6%
domeinbeoord kunsttheorie sem 5			6%
domeinbeoord kunsttheorie sem 6			6%
domeinbeoord praktijkvakken sem 3			6%
domeinbeoord praktijkvakken sem 4			6%
domeinbeoord praktijkvakken sem 5			6%

domeinbeoord praktijkvakken sem 6				6%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3				6%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4				6%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5				6%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6				6%	
stage 2				14%	
stage 3				14%	
competentie F samenwerken			10		
domeinbeoordkunsttheorie sem 6				20%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 6				20%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6				20%	
stage 2				20%	
stage 3				20%	
competentie G omgevingsgericht			4		
domeinbeoord kunsttheorie sem 3				5%	
domeinbeoord kunsttheorie sem 4				5%	
domeinbeoord kunsttheorie sem 5				5%	
domeinbeoordkunsttheorie sem 6				5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 3				5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 4				5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 5				5%	
domeinbeoord praktijkvakken sem 6				5%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 3				5%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 4				5%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 5				5%	
domeinbeoord onderwijstheorie sem 6				5%	
beroepsorientatie				15%	
excursies/symposium/chahier				15%	
stage 2				5%	
stage 3				5%	
KUA			8	33%	
kerk				33%	
hof				33%	
burgerij				33%	
rom real				33%	
modernisme				33%	
massacult				33%	
MINOR			30	100%	
totaal			120		

invoer door
diploma ver
bij meer da

afstudeerfase comp niveau 3	ECT	percent	cijfer
competentie A1/A2 creerend vermogen	20		
domeinbeoord praktijkvakken		100%	
domeinbeoord praktijkvakken in profiel		100%	
competentie A3 creerend vermogen	6		
domeinbeoordeling kunsttheorie		100%	
domeinbeoordeling kunsttheorie in profiel		100%	
competentie B reflectie	8		
domeinbeoord praktijkvakken		20%	
domeinbeoord onderwijstheorie		20%	
domeinbeoord kunsttheorie		20%	
exposeren/presenteren		10%	
competentie examen niveau 3		30%	
competentie C pedagogisch vermogen	8		
domeinbeoordeling onderwijstheorie NIET LIO		50%	
domeinbeoord onderwijstheorie LIO		50%	
stage 4		50%	
competentie D didactisch vermogen	8		
domeinbeoord onderwijstheorie NIET LIO		50%	
domeinbeoord onderwijstheorie LIO		50%	
stage 4		50%	
competentie E interpers.vermogen	4		
domeinbeoord kunsttheorie		20%	
domeinbeoord praktijkvakken		30%	
domeinbeoord onderwijstheorie		50%	
competentie F samenwerken	2		
domeinbeoord kunsttheorie		20%	
domeinbeoord praktijkvakken		30%	
domeinbeoord onderwijstheorie		50%	
competentie G omgevingsgericht	4		
domeinbeoord kunsttheorie		20%	
domeinbeoord praktijkvakken		20%	
domeinbeoord onderwijstheorie		20%	
beroepsorientatie		20%	
excursie/symposia/meestergesprekken/cahier		20%	
KUA		zie hdfdase	
MINOR		zie hdfdase	

bijlage 7

format

afstudeerplan 2011-2012

ten behoeve van derdejaars studenten ABV - mei 2011

1.
afstudeerplan 2011-2012 van ... [naam]

2.
mijn voorkeur gaat uit naar:
- accent op praktijkstudie
- accent op beroepsvoorbereiding
- accent op theorie der kunsten

3.
deze voorkeur kan ik onderbouwen met de volgende argumenten: ...

[denk hierbij aan de studieresultaten uit je verleden op de ABV, je persoonlijke voorkeuren, je kennis en beheersing op een bepaald terrein, de minor die je gevolgd hebt, je nog onvervulde studiewensen, enzovoorts]

4.
mijn afstudeerplan omvat:
- voor mijn voorkeursactiviteit het volgende: ...
- voor de andere twee activiteiten het volgende: ...

[dit is je eigenlijke plan. Geef hierbij onderwerpen en inhouden aan, die je zou willen bestuderen. Ga hierbij niet teveel uit van wat je denkt dat mogelijk is, maar laat je fantasie een beetje de vrije loop – zeker in je voorkeursactiviteit. Juist dit onderdeel geeft gespreksstof bij toekomstige begeleiding, en tijdens het competentie-examen]

5.
ik zie [g]een inhoudelijke samenhang tussen deze drie, omdat ... [beargumenteren]

6.
rekening houdend met stage-activiteiten, en bijvoorbeeld de verschillende beoordelingsdata, heb ik de volgende [ruwe] tijdsplanning voor de verschillende activiteiten: .... [vermeld een globale week- en/of maandplanning]

7.
in verband met de praktijkstudie, voorkeursactiviteit of niet, voeg ik de volgende voorlopige bronnen toe [beeldmateriaal] ...
[denk hierbij aan foto's van eigen werk, reproducties van andermans werk, cd of dvd met digitaal materiaal, enzovoorts]

8.
plaats het afstudeerplan in je assessmentdossier op n@tschool – het plan is uitgangspunt voor competentie-examen niveau 2

bijlage 8

format

afstudeerplan pilot 2011-2012

1.
afstudeerplan pilot 2011-2012 van ... [naam]
2.
geef een beknopte omschrijving van je huidige onderwijs- en beroepsvisie;
3.
geef een schets van je toekomstperspectief.
Omschrijf een mogelijke synthese van de drie domeinen van de ABV en het zwaartepunt wat je daarin wilt aanbrengen. Ga daarbij uit van je actuele belangstelling en/of je belangrijkste ervaringen van de afgelopen drie jaar en/of je gewenste vervolgstudie;
4.
uitgaande van de omschreven competenties van de ABV [zie 'Overall ramen']:
geef aan op welke competenties, c.q. kwaliteiten, je nadrukkelijk beoordeeld wenst te worden;
5.
omschrijf de plaats en het belang van het 'beeld' in je afstudeerplan;
6.
omschrijf de door jou gewenste stagemogelijkheden [binnen- of buitenschools], de gewenste omvang ervan, en de rol die de stage heeft in je afstudeerplan, als onderzoeksplek en/of leerplek;
7.
welke plaats heeft de door jou gevolgde minorstudie?
8.
geef een schatting van je urenbesteding in een tijdsplanning, uitgezet over het studiejaar van september t/m juni;
9.
geef een opsomming van voorlopige bronnen...
[denk hierbij aan foto's van eigen werk, verwijzingen naar andermans werk, belangrijke theoretische bronnen, enzovoorts];
10.
plaats het afstudeerplan in je assessmentdossier op n@tschool – het plan is uitgangspunt voor competentie-examen niveau 2.

N.B.

Dit plan heeft de status van een contract tussen jou en de opleiding.

bijlage 9

Contract pilot afstuderen ABV 2011-2012

Dit contract behelst een verbintenis tussen twee partijen, te noemen:

- ABV, in concreto de afstudeerbegeleiding, onder verantwoordelijkheid van de coördinator afstuderen, en de directie van de ABV;
- de aangewezen studenten, zes in getal, van de afstudeerfase 2011-2012.

Bij deelname aan de pilot afstuderen verbinden genoemde partijen zich tot het volgende:

1. Deelname aan de pilot geschiedt op basis van voordracht door de ABV.
2. De student verplicht zich tot het schrijven van een uitgebreid studieplan, volgens voorgeschreven format (zie bijlage). Dit studieplan wordt voorafgaand aan de studiefase voorgelegd en zonodig geamendeerd en/of bijgesteld.
3. Tijdens de uitvoering van het studieplan kan en mag dit plan bijgesteld worden.
4. Het studieplan mag inhoudelijk afwijken van de reguliere traditie bij het afstuderen, het is de bedoeling dat de student voorkeuren en specialisaties op individuele wijze vorm geeft.
5. Algemene voorwaarde voor de inhoud van het studieplan betreft zorg en verantwoording voor de aanwezigheid van de drie studiedomeinen van de ABV – praktijk, theorie kunsten, beroepsvoorbereiding -, in een verhouding en concretisering die aansluit bij de gewenste specialisatie.
6. Begeleiding van de student geschiedt – naast de reguliere wijze die voor alle afstudeerders geldt – in extra bijeenkomsten, waarin, vanwege de pilotfunctie, mede een rol is voor de 'klankbordgroep onderwijsvernieuwing ABV'. Dit ter evaluatie en eventuele bijstelling van de pilot.
7. Het afwijkende karakter van het studieplan, en de uitvoering van deze, mag nimmer gevolgen hebben voor de beoordeling van de afstudeerresultaten, m.a.w. de pilot mag de student niet 'nagedragen' worden. Een onverhoopt negatieve beoordeling mag enkel gebaseerd zijn op verwijtbare nalatigheid in de uitvoering.
8. De student neemt inhoudelijk op normale wijze deel aan het competentie-examen niveau 3, organisatorisch verloopt dit examen conform de nieuwe procedure, zoals deze in afgelopen studiejaar reeds enige keren is geïmplementeerd.
9. Het door de ABV aan de pilotdeelnemende studenten verstrekte diploma wijkt niet af van het regulier verstrekte diploma.
10. De ABV ondersteunt de uitvoering van de pilot naar vermogen.

Aldus opgemaakt te Tilburg, d.d. ...

De ABV, namens deze,

Dhr Jos van Hest, directeur

De student: ...

(handtekening, en naam in blokletters)

bijlage 10

DUAAL TRAJECT DOCENT BEELDENDE KUNST EN VORMGEVING 2010-2011

Duale opleiding De duale opleiding van de ABV is een opleiding, die zodanig is ingericht dat het volgen van onderwijs gedurende één of meer periodes wordt afgewisseld met beroepsuitoefening in verband met dat onderwijs. De opleiding bestaat uit een onderwijs- en een beroepsuitoefeningsdeel. De beroepsuitoefening is onderdeel van het onderwijsprogramma van de opleiding.

De duale opleiding omvat 60 ECTS:

onderwijsdeel 17 ECTS contacturen   beroepsuitoefeningdeel 13 ECTS   studiedeel 30 ECTS

De te ontwikkelen competenties zijn:

- didactisch vermogen
- pedagogisch vermogen
- interpersoonlijk vermogen
- vermogen tot samenwerken
- reflecterend vermogen
- omgevingsgerichtheid

Vrijstelling wordt verleend voor de competenties creërend vermogen 1 en 2 op grond van het HBO diploma kunstonderwijs beeldend

BEROEPSUITOEFENINGSDEEL

1. De student zoekt zelf een al dan niet betaalde werkring in het onderwijs of onderwijsgerelateerde gebied bv museum, kunstencentrum, voor 360 uur op jaarbasis. In een leerjaar met 36 lesweken is dat dus 10 uur per week. In die 10 uur moet er worden lesgegeven of sprake zijn van overdracht, maar zijn ook meso taken opgenomen zoals vergaderingen, mentorschap, vakgroepwerk, excursies. De student sluit indien mogelijk een contract af met het onderwijsinstituut/school, museum, kunstencentrum. Eventueel kan de ABV bemiddelen in het verkrijgen van een werkring. Ook kan met halfjaarlijkse aanstellingen worden gewerkt.
2. De werkring beoordeelt de het beroepsuitoefeningsdeel van de student in samenspraak met de docent onderwijs van de ABV.
3. De ABV docenten onderwijstheorie bezoeken de werkplek minimaal 2x per jaar

ONDERWIJSDEEL

1. Lesinhoud bestaat uit kunsttheorie en onderwijstheorie
2. Beide lesinhouden zijn naast vakspecifiek ook flankerend met als vertrekpunt het beroepsuitoefeningsdeel.
3. Beide lesinhouden maken gebruik van voorgeschreven literatuur, aangevuld met literatuur naar individueel advies en individuele behoefte van de student.

STUDIEPLAN DUAAL TRAJECT ACADEMIE VOOR BEELDENDE VORMING TILBURG 2010-2011

PERIODE 1 - 8 weken	PERIODE 2 - 8 weken	PERIODE 3 - 8 weken	PERIODE 4 - 8 weken
Tools and skills	De buitenwereld	Visies	Produceren en afstuderen

<p>ONDERWIJSTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -leren lesgeven -wat is leren -leerpsychologie -sociale psychologie 	<p>ONDERWIJSTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -CKV -kunsteducatie -mediawijsheid (internet) -cultuurprofielschool -sociale psychologie -communicatie psychologie 	<p>ONDERWIJSTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -onderwijsfilosofie en visies -reflectie als filosofisch kader -vakvisie beeldend 	<p>ONDERWIJSTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -producerend leren -afstudeeronderzoek
--	---	---	---

<p>KUNSTTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -identiteit (Ned. cult. 17^eE) -bronnen -onderzoek -verdieping 	<p>KUNSTTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -museum(educatie) -verzamelen 19^e/20^e 	<p>KUNSTTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -kunstfilosofie: oudheid - nu 	<p>KUNSTTHEORIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -afstudeeronderzoek
---	--	---	---

STAGE: WERKERVARING stagebegeleiding

KUNST ALGEMEEN hoorcolleges en werkcolleges
- cultuur van de kerk – hofcultuur – massacultuur

<p>INTERVISIE</p> <ul style="list-style-type: none"> -incident methode -de Bono 	- Socratisch	-kwadranten
---	--------------	-------------

VRAAG VAN DE STUDENT AFSTUDEERONDERZOEK

STUDIEPORTFOLIO AFSTUDEREN